

1924 október 15, szerda

Postarina u gotovom pladana
Postaviteljij kézpénzben szetve

Veliki Becskerek, 53. évf., 236 szám

TORONTÁL

Ara
1
Din

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vel Becskerek, Obilityeva (Zápolya) u. 1
Telefonszámok:
Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21
Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
Dr. MARA JENŐ

Az előfizetés ára:
Egész évre . 300 D | Negyedévre . 75 D
Félévre . . . 150 D | Havonta . . . 25 D
Hirdetések díjszabás szerint
Megjelenik naponta délután

Ara
1
Din

A párttűtő

angyalok ritkuló, megtépett seregéből elhagyja a Földet a főcherub, a pinguinek szigetéről, az epikureusok kertjéből eltávozik Bonnar Sylvester abbé; az emberi és a földöntúli dolgok böles megértője: Anatole France kilép az élet szűk és viaszgatalan ketrecéből. A Titkok, miket nyugtalan tagadó szelleme, a tudás kincsével pazartól feldiszipelt elméje oly gunyosan ostromolt, megnyílnak most majd előtte. Mert odafent abban a leggyönyörűbb, abban a legnagyobb könyvtárban, melyet a párttűtő angyalok hordtak össze évmilliók alatt, minden kérdésre ott foglaltatik a felelet.

Az emberi szellem legtökéletesebb példánya szabadul meg most a földi lét nyomoruságos és nevetséges ruháitól. A középkorba visszavetett mai emberiség, az öldöklés, a rablás és a barbárság e napjaiban szinte észrevétlenül távozik Anatole France. Kit érdekel most, hogy a legutóbbi évszázadok, sőt a legutóbbi évezredek egyik legnagyobb és legtökéletesebb alakja, az emberi lény felsőbbrendűségének e leggyönyörűbb példája befejezte, elintézte az ő ügyét a természettel? Kit érdekel most, hogy ő már nem lesz többé? Az emberi ázalagok az élet viaszgatalan pocsolyájában szemérmetlenül falják fel egymást és jól érzik magukat a poshadt elemben. Mert az emberek mindig, örökké pinguinek maradnak...

Most belép a párttűtő angyal a hitvallók, a főpapok, a doktorok, a szentatyák, a boldogok és szűzek gyülekezetébe, ahol az örök fényességben szüntelenül hitviták folynak az Ur számolyánál. És a nagy Daimon e kései kiküldöttje bizonyára az emberi dolgok megértésére nógatja majd a szentek szigorú fórumát. Lánggal égő, az emberiségért vérző nagy szíve bizonyára ékes orációkban kér több kegyelmet, több malasztot, szebb, emberibb életet a rideg földöntúli hatalmasságoktól...

G.

Szombatig elnapolták a szkupstinát.

Megválasztották a két parlamenti bizottságot.

Beograd, okt. 13.

A szkupstina mai ülését kilenc órára jelezték, a házelnök azonban csak negyed tizenegy órakor nyitotta meg, mivel előbb megvárta a pártközi konferencia befejezését.

Az ülésen, a szombati szkupstináról szóló jegyzőkönyvet olvasták fel legelőbb is, amelyet a Ház egyhangulag tudomásul vett. Vuity Dimitrie bánsági földmivés-párti képviselő ezután kérdést intéz a házelnökhöz, miért nem alakult meg még mostanáig sem az a bizottság, amely a nagybirtok exproprieálásáról készült törvénytervezetet megtárgyalja. Jovanovity válaszul Vuity felszólalására kijelenti, hogy a késés betegsége miatt volt, mert távollétében nem tudták a törvényjavallatot megvitatni. Vuity nincs megelégedve a válasszal és a halogatásban — kijelentése szerint — a nagybirtokosok spekulációját látja, akik minden áron megakarnák akadályozni a törvény megvalósulását.

Több radikális képviselő közbekiált: Egy miniszter az agrárreform ellen nyilatkozott!

A képviselő tovább folytatja beszédét és elmondja, hogy ügyvédi közbejárások folytán a legjobb és

legnagyobb földbirtokok továbbra is egy kézben maradtak, csak úgy mint régen.

A beszéd közben az ellenzék állandó közbekiáltásokkal támad a kormány ellen.

A zaj lecsillapultával Jovanovity házelnök közölte a képviselőkkel, hogy a pártközi konferencia megkezdte a bizottságok megválasztására vonatkozólag és kész listát terjesztett be. A szkupstina a névjegyzéket változtatás nélkül egyhangulag elfogadta. A két bizottság közül az egyik a korrupció leltöréséről szóló törvényjavaslatot, a másik pedig a hadirokkantokról szerkesztett tervezetet tárgyalja meg.

A napirend harmadik pontját, hogy tudniillik a panaszok és kérelmek felülvizsgálására bizottságot küldjenek ki, a parlament levette a napirendről, mivel ennek az ügynek előbb a pénzügyi bizottságon kell átmennie.

Spahó pénzügyminiszter erre vonatkozó felszólalása után Jovanovity házelnök javaslatára a szkupstinaülést bezárták addigra, amíg a két bizottság el nem készült munkájával, aminek legkésőbb e hét szombatjáig meg kell történnie.

Szélcsend állott be a belpolitikában.

A belügyminiszter és a hadügyminiszter kihallgatáson.

Beograd, okt. 14.

A politikai pártok azon várakozása, hogy a helyzet tisztázódása esetleg a mai nap folyamán bekövetkezik, ezuttal is csak ábránd maradt. A tárgyalások mostanáig sem vezettek eredményre. A vitás kérdések likvidálása még egyre késik és teljes bizonytalanságba burkolódik egyelőre a megoldás. A kormány és a radikális-párt között megkezdett közlekedési akció semmiféle pozitívumot felmutatni nem tud, amely reménnyel kecségethetne.

Mint a „Torontál” közölte, a radikálisok elvben hozzájárultak a kormányba való belépéshez, feltételül azonban kikötötték, hogy előzőleg mondjon le a kormány s csak azután kezdjék meg az érdemleges tárgyalásokat, amibe természetesen Davidovity és kabinetje nem egyezett bele.

Ma délelőtt élénk élet uralkodott a szkupstina környékén és belsejében. Az ülés megkezdése előtt párt-

közi konferencia volt, amelyen a pártvezérek a parlament által kiküldendő bizottság összeállítását tekintetében kötötték megállapodást.

Délután a miniszterek ültek össze konferenciára, amelyen a reszortügyeken kívül, a politikai helyzetéről is folytattak beható tárgyalásokat.

Öt óra tájban Petrovity belügyminiszter az udvarba ment, ahol kihallgatáson jelent meg a királynál, akit reszortja ügyeiről tájékoztattott, egyuttal pedig beszámolt Radics Szeptán vrboljev beszédéről és a viszhangról, amelyet a beszéd Beogradban az egyes politikai körökben keltett.

Este hat órakor audiencián jelent meg a királynál Hadzsity tábornok, aki a miniszteri állás betöltéséig tudvalevőleg vezető reszortja ügyeit és referált a hadsereg állapotáról, valamint a hadsereget érintő aktuális kérdésekről.

A jugoszláv—olasz konferencia.

(Kiküldötti tudósítónktól.)

Velence, okt. 9.

Ma délelőtt nagy ünnepélyességek között nyílt meg a jugoszláv—olasz konferencia. Az SHS királyság képviselőiben jelen voltak: Rybar miniszter, a delegáció elnöke, mint tagok Silovic tanár, dr. Figattner ügyvéd és Racin. Olaszországot a következő bizottság képviseli: Quartieri szenátor mint elnök, Bodrero tábornok, Castelli követ és Nicotra tanácsos.

Rybar miniszter indítványára az értekezlet egyhangulag megválasztja elnökének Quartieri szenátort, ki meleg szavakban üdvözi a megjelenteket, örömeinek adva kifejezést, hogy újból megindult a munka, mely hivatva van a két szomszéd nemzet között a barátság kötelekeit még szorosabbra fűzni.

Rybar miniszter, ki kitűnően beszéli az olasz nyelvet, pompás olasz rögtönzéssel felelt az elnöknek, megköszönve a meleg fogadtatást s a lekötélező vendégszeretetet. Beszédében utal annak a helynek, melyen értekezletre jöttek össze az illetékes tényezők, Velencének a történetére, melyet a művészet epúgy tett naggyá, mint a kereskedelem. Beszédje nagy hatással volt a jelenlévőkre.

Ezután megállapították az értekezlet napirendjét és megválasztották a különböző bizottságokat és albizottságokat. Ezekbe beosztják mindkét országból a szakértőket, kiket esetről-esetre hívnak el Velencébe.

Az ülés berekesztése előtt Quartieri szenátor indítványára egy Mussolini, mint Marinkovity külügyminiszterhez a következő üdvözlőtáviratot küldték:

Amidőn az olasz—jugoszláv delegáció megkezdte munkáját, mely tiszteletének és bizalmának ad kifejezést Kegyelmeiséggel szemben, hogy az értekezlet munkája Excellenciád védnöksége alatt meg fogja erősíteni a barátság kötelekeit és kifejleszteni azt az összeköttetést, mely eddig is fennállott a két nemzet között.

Quartieri. Ribar.

Tudósítónknak ma alkalmá volt a konferencia egy számottevő tagjával beszélgetést folytatni, kitől a következőket sikerült megtudnia:

A ma megkezdett értekezlet tulajdonképeni célja a Beogradban és Rómában megállapított megegyezés alkalmazása és kifejlesztése. Azokból a megállapodásokból, amelyeket eddig az adriai kérdésben és a jugoszláv—olasz összeköttetést illetőleg létesítettek, figyelmen kívül hagyják a különböző technikai kérdéseket, melyeket nagy fontosságuk dacára eddig nem lehetett részletükben tárgyalni. Ezek a kérdések, melyek a felső Adriára s különösen Fiume gazdasági életére s Zarára is vonat-

koznak, az általános forgalmat, a kikötőket és a tarifakérdéseket érintik. Ezeket a kérdéseket 25 pontra osztották fel s ezeket lesz hivatva tanulmányozni a mostan összeülő jugoszláv—olasz bizottság.

A letárgyalandó kérdések nagy száma s azok különféle vonatkozásai, eléggé bizonyítják az értekezlet nagy fontosságát.

Mindkét állam demokratikus fellegását bizonyítja az a tény, hogy nem a megszokott diplomáciai uton kívánták ezeket a kérdéseket megoldani, hanem a szakemberek bevonásával beható eszmecsere alapján akarják a két szomszédállam között oly szerencsésen megindult kereskedelmi összeköttetést szilárd alapokra helyezni.

S ámbár elsősorban kereskedelmi és technikai kérdésekről van szó, ez a konferencia nem nélkülözi a politikai fontosságot sem. Nem jelentőség nélküli tény az, hogy ez alkalomból Mussolini és Marinkovity külügyminiszterek Velencében találkoznak fognak. Értesülésem szerint ez a találkozás október 21. és 22-én fog megtörténni s annál nagyobb jelentőséget kell ennek tulajdonítanunk, miután ez az első alkalom, hogy a két barátságban élő szomszédnemzet külügyminiszterei alkalmat találnak a személyes érintkezésre. Ami az értekezlet üléseit illeti, azok előreláthatólag 4—5 hetet fognak igénybe venni.

Minden tülzás nélkül megállapíthatjuk, hogy az értekezlet olyan atmoszférában kezdte meg működését, mely őszinte és meleg szívélyességénél fogva a legjobb reményt nyújtja arra nézve, hogy áldáshozó lesz a két szomszéd állam politikai és gazdasági életére.

Az angol kommunisták választási programja.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, okt. 13.

Angliában megindult a heves választási harc, amely nap-nap után a pártok programját kürtöli bele a mindennapi életbe. Így ma jelent meg a kommunisták választási programja.

A kommunisták kiáltványát követeli, hogy a szénbányákat, ipart, vasutakat, földbirtokokat és bankokat szocializálják. A munkanélkülieket támogassák. A katonáknak és matrózoknak adjanak politikai jogokat. Ratifikálják az Oroszországgal kötött szerződést. Töröljék a jóvátételi és hadiadósságokat, hívják vissza Németországból az angol csapatokat és adjon Anglia száz millió kölesönt Oroszországnak.

Feszültség Anglia és Törökország között.

London, okt. 13.

Az Irak határkérdésében, amelyben Anglia és Törökország állanak egymással szemben, esütörtökön Anglia ultimátumot nyújtott át szombat déli határidővel Törökországnak. Az ultimátum azt követelte, hogy Törökország szombat délig vonja vissza csapatait az iraki határról, mert ellenkező esetben Anglia visszanyeri akciósabadságát.

A török kormány péntek éjjel tanácskozott Kemal pasával és átadták válaszukat az angol követnek. Az angorai nemzetgyűlést összehívták, hogy a kormány a délnyugati határmenti helyzetről tájékoztassa.

A Magyar-Párt becskereki szervezetének értekezlete.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerék, okt. 13.

A Magyar-Párt becskereki szervezete e hó 12-én tartotta első értekezletét, amióta a kormány a párt működését újból engedélyezte.

Az értekezleten, amelyen a párttagok szép számban jelentek meg, a november 9-ikén Becskereken tartandó nagygyűlés előkészületeit, ugyisintén a vidéki szervezkedés módjait beszélték meg.

Ezután az értekezlet megragadva az első alkalmat, egyhangulag elhatározta, hogy átiratilag köszönetét

fejezi ki Gráber László dr.-nak, az Országos Magyar-Párt társelnökének, akinek oroszlanrésze van abban, hogy a mostani kormány a Magyar-Pártot feloszlató rendelet végrehajtását felfüggesztette és ezáltal a párt további működését lehetővé tette. Az átirat kifejezést ad annak az igaz hálának, amelyet a magyarság Gráber dr.-ral szemben törhetetlen fáradozásáért érez.

Több kisebb tárgy megbeszélése után, az értekezlet véget ért.

Megkezdte működését a két parlamentli bizottság.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, okt. 13.

A szkupstina által kiküldött két bizottság hétfőn délben tartotta első ülését, amelyen megválasztotta tisztikarát. A korrupció leküzdéséről szóló törvénytervezetet megvitató bizottság elnöke Timotievity (dem.), alelnöke Honyec (kler.), titkára Kosutics (horvát paraszt-párti) képviselő lett, míg a másik bizottság elnökéül — mely a hadirokkan törvényjavaslatot tárgyalja — Agatonovity (dem.), alelnökéül Gosztinesár (kler.), titkárát pedig dr. Krnyevics (Radics-párti) képviselőt választották meg.

Fegyverszünet a kínai polgárháboruban.

Sanghai, okt. 13.

A Csekiang csapatok, amelyek Sanghait a Kianstu hadsereg ellen védelmezték, megadták magukat. A felek fegyverszünetet kötöttek egymással.

A rejtélyes csornai gyilkosság.

Budapest, okt. 13.

Jelentette a Torontál, hogy a Sopron melletti Csorna községben kedden reggel kastélyának fürdőszobájában holtan találták Egyedi Artur nagybirtokost. Egyedi a földön feküdt s fölötte egy törülközőből csavart hurok lógott. Hozzá tartozói azt hitték, hogy öngyilkosságot követett el s holttestét Budapestre szállították, hogy ott temessék el. A kerepesi-úti temető halottasházából kellett volna a temetésnek végbemennie, a szertartás közben azonban váratlanul megjelentek a budapesti főkapitányság detektívjei, akik a csornai esendőség megkeresése alapján félbeszakították a temetést s a holttestet a megjelent orvosszakértők nyomban megvizsgálták. A csornai esendőség megkeresésének az volt az alapja, hogy a kastélyban gyanus véronyomokat találtak, amelyek arra engedtek következtetni, hogy Egyedi Artur gyilkosság áldozata lett. A gyilkosság elkövetésével Egyedi vejét, Froreich Ernő dr. budapesti bankhivatalnokot gyanusítják, akit egyidőben a csornai kastélyban tartózkodott s apósával családi ügyekből kifolyólag heves összecölalkozása volt.

Froreichot a gyanuokok alapján a budapesti rendőrség letartóztatta. A család kívánságára és költségére budapesti detektívek kísérték le Froreichot Csornára.

A nyomozás kiderítette, hogy a gyilkosság napján egy Rózi nevű idegen nő kereste föl Froreichot a kastélyban. A titokzatos nő állítólag Froreichel együtt szolgált régebben a kereskedelmi bankban. Froreich vallomása szerint állást kérni jött hozzá a kastélyba.

Az Egyedi kastély mosónője azt vallotta, hogy amikor Egyedi holttestét az ágyra tették, egy véres ujságot találtak a hulla mellett, amelyet megmutattak Froreichnak, aki azt mondotta, hogy gyorsan égesse el, nehogy az orvos meglássa.

A rejtélyes ügyben tovább nyomoznak.

HIREK

— okt. 14.

Anatole France meghalt. Párisból jelentik, hogy a világhírű francia író, Anatole France meghalt. A nagy költő már napok óta jóformán eszméletlenül feküdt betegágyán, ahonnan tegnap éjjel váltotta meg a halál.

A főszámvevő átadta hivatalát. Krizsanov Paja városi főszámvevő, akit tudvalevőleg nyugdíjazott a belügyminiszterium, tegnap adta át hivatalát.

Száznegyvenhárom

Ével ezelőtt a mai napon írta alá a Habsburgok és annak az időnek kétségtelenül legtehetségesebb egyéne, II. József császár, híres türelmi rendeletét. Egyforma jogokat biztosítva minden felekezetnek, vallásnak, hitnek. Csak az méltányolhatja kellőleg ennek a rendeletnek az óriási jelentőségét, aki a mai politikai és társadalmi helyzetet szemlélve tekint vissza az 1780-as évek társadalmi viszonyaira. Micsoda óriási dolog volt ez a rendelet ezelőtt száznegyvenhárom évvel? És általában micsoda nagyszerű és nem eléggé méltányolt ember és uralkodó ez a II. József, akit mi magyarok például a megyei rendszer torzító szemüvegén keresztül tanultunk megismerni. Minden rendelkezése egy nagyszívű, tisztalelkű, felvilágosult emberbarátnak az intézkedése, aki elsősorban a humanizmus eszméiért szállt síkra és aki talán legjobban megközelítette a francia enciklopedisták, Descartes, Voltaire, Diderot eszményi emberét. És talán egész természetes, hogy éppen őt értették meg legkevésbé és éppen az ő uralkodása alá esik a parasztlázadások egyik legvéresebbje, a Horakloska-féle forrongás. Sok minden megérett azóta, ami József császár idejében még forradalom volt a konvenciók ellen, amelyek elleni harc tudvalevőleg a legnehezebb és nézzük csak, hogy száznegyvenhárom év múltán nem-e kell magunkat szegyeelnünk sok mindentért, a mit már a felvilágosodott II. József természetesnek talált...?

A vezéreikünk. Mai vezéreikünknek két szomorú aktualitása van. Az egyik, Anatole France, az emberiség egyik legkiválóbb gondolkodójának halálhíre. A másik, személyünkhez közelebb álló fájdalom, hogy ez a vezéreikk Godányi Zoltán kollegánk két évvel ezelőtt írott cikke. Godányi kezéből váratlanul kiesett a toll, amelynek nagy erejét, hivatottságát gyönyörűen mutatja ez a cikk is. Szegény jó kollegánk, ha testileg nem is halt meg, de a lelke, ez a szép, nagy, örökké vidám, szép eszmékért küzdő lélek elhomályosodott. A gondok, a létért való küzdelem sulya alatt megroppant ellentálló ereje és szomorú lakója lett az élő-halottak házában. Ha elolvassuk ezt a remek írást, annál nagyobbak kell éreznünk a csapat, ami a magyar újságírást Godányi tragikus sorsával érte. A cikk úgy íródott, hogy két évvel ezelőtt halálhíret költötték a nagy francia költőnek. Godányi megírta az cikket, de mert a halálhírt dementálták, nem jelent meg.

Most azután betölti szomorú hivatását a cikk, hogy elparentálja a nagy francia költőt, akivel lelkileg rokon volt az írója.

Halálozás. Baity Csedomir városi adószámvevőtiszt 57 éves korában vasárnap este Beogradban hirtelen elhunyt. Az elhalt régi szorgalmas tisztviselője volt a városnak.

A budapesti katolikus nagygyűlés. A budapesti nagygyűlés keretében megtartott eucharisztikus kongresszuson kétszáz ezer ember vett részt. A körmenetben a kormányzó, a főhercegek, főpapok, főtisztviselők és előkelőségek vettek részt. A körmenet után a katolikus népszövetség tartotta diszülését, amelyet Glattfelder Gyula püspök nyitott meg.

Jackie Coogan meghódította Budapestet. Budapestre jelentik, hogy Jackie Coogan, az amerikai gyermekfilm-művész egy csapatával meghódította Budapestet. Fürge mozgóoperatőrök fotográfáltak le a Ritz-szálló terraszán, amely alkalomra a derék Jackiet magyar ruhába bujtatták. A szálloda előtt olyan életveszélyes volt a tolongás, hogy a szobájában kellett étkeznie és amikor a város nevezetességeit nézte meg, a hátsó ajtókon kellett kiszöknie, hogy a nagy szeretetmegnyilvánulástól baja ne essék. A nagy Jackie ma elutazik Budapestre és ezzel remélhetőleg Budapest ismét visszazökken hétköznapi szürkeségébe.

Bankok fuziója Budapesten. Budapestre jelentik: A leromlott gazdasági viszonyok teszik szükségessé, hogy a bankok és pénzüzetek erős támaszok után nézzenek, amelyek lehetővé tegyék nekik a létért folytatott harcban való talponállást. Miután új tőkék nem mobilizálhatók, a bankok fuzionálásban keresik a mentő utat. Jól informált helyen több fuzióról beszélnek Budapesten. Így a Hitelbank a Leszámitolóbankkal fuzionál. Az új intézet címe Magyar Általános Hitel- és Leszámitolóbank lenne. Elnöke Ullman Henrik, alelnök-vezérigazgatója Madarassi Beck Marcel, helyettese Kornfeld Pál. Fuzióról tárgyal a Hazai Bank a Pesti Hazai Bank és a Magyar-Német Bank az Iparbankkal és Gazdabankkal.

A „Luxemburg grófja” előadása. A tüzoltótestület műkedvelő gárdája 16., 17., 18. és 19-én adja elő Lehár sok sikert aratót operettjét, a „Luxemburg grófját”, a főbb szerepekben Penczáné Lenhardt Ilonkával, Oláh Jolánkával, Lederer Károlyval, Buttell Domonkossal és Gornikovich Józseffel. A többi szereplők is kivétel nélkül a legjobb becskereki műkedvelők sorából kerültek ki. A nagysikerűnek ígérkező előadásokra jegyek a tüzoltólaktanyában kaphatók az egész napon át. Telefonszám 7.

Kérem az ügyvédekhez. A Lakók Szövetségének vezetősége ezennel tisztelettel felkéri mindazon helybeli ügyvédek, valamint jogképzettséggel bíró egyéneket, akik maguk is lakbérlet, hogy a fenti szövetség tudósító irodájának, mely a Kaszinó helyiségében mindennap 5-7-ig működik, szabad idejükből hetente egy órát ajándékozzanak, hogy a szövetség tagjainak jogi tanácsaikkal a segítségére legyenek. A jelentkezők felkérteknek, hogy hozzájárulásukról a szövetség titkárát (Kaszinó helyiség 5-7-ig) értesíteni sziveskedjenek.

A megyei törvényhatósági bizottság új tagjai.

Megérkezett a belügyminisztérium kinevezési okmánya.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, okt. 14.

A belügyminisztérium 23168-924. szám alatt leiratot küldött Torontál-Temesmegyéhez, amely az új törvényhatósági bizottsági tagok névsorát tartalmazza. A rendelet ma érkezett meg Beeskerekre s a kinevezésről még a mai nap folyamán kiértesítik a megyei közgyűlés új tagjait.

A negyven új törvényhatósági bizottsági tag közül tíz német nemzetiségű. Magyar nincsen.

A megyei közgyűlés új tagjainak névsora a következő:

Blazsity Pája földműves Novacrnja, Markovity Novák tanító Velikakikinda, Moljac Milivoj gyógyszerész, Setyevov Vlada dr. ügyvédjelölt Beeskerek, Gresity Ninkó dr. ügyvéd Perlez, Nesztorov Milán tanító Dragutinovo, Trlaity Szvetozár lelkész Basaid, Knyizsevity Tódor dr. ügyvéd Alibunár, Szrdin Rada földműves Mokrin, Pantelity Száva szabó Novakanjizsa, Pokorni Dusan gyógyszerész Belaerka, Ninkov Pája mérnök Beeskerek, Jojity Du-

sán földműves Potinszkiszvetinikola, Rankovity Atyim Novakanjizsa, Mihajlovity Jovan dr. ügyvéd, Angelkov Zsiva földműves, Jovonovity Bogdan dr. törvényszéki elnök, Predity Pravdolyub tanító, Ellmer Gyula dr. és Neuner Vilmos dr. német-párti országgyűlési képviselők, Tolveth Oszkár bankigazgató, Rak-sity Pája Beeskerek.

Cievarity Száva Szrpszi Neuzin, Murgulov Zsiva Melenci, Pajtin Ivan Velikakikinda, Rackov Milan, Cvejity Zsiva, Miatov Milivoj Beeskerek, Lukinich Gyura Bóka, Vljakov Rada Kumán, Popov Iván Vranjevo, Arsinov Rada Beeskerek, Vuity Dimitrie földműves-párti képviselő Beeskerek, Ehrling Károly dr. ügyvéd Velikakikinda, Annau János földbirtokos Beeskerek, Kausch Petar dr. ügyvéd, Jasa Tomity Módos, Wilhelm Jakob földműves Beeskerek, Kuhn Ferenc dr. ügyvéd Belaerka, Weiterschan József dr. földbirtokos Beeskerek, Wagner J. Mihály malomtulajdonos Mariolana.

Castiglioni megegyezett a Depositenbankkal. Bécsből jelentik, hogy Castiglioni megegyezett a Depositenbankkal. Castiglioni azonnal fizet tíz milliárdot, később huszat.

Országos vásárok. Belacrkván október 16-ától 19-éig, Jarkovácon pedig 24-én és 25-én országos vásárt tartanak.

Követésre méltó példa. Sztariécska község a becskereki tudóvész elleni ligának ezer dinárt adományozott, amelyért ezuton is köszönetet mond a vezetőség.

Figyelem! Figyelem!

A „Balkán Bioszkop” tisztelettel értesíti a nagyrédmű közönséget, hogy a Cyklon (Haragszik a tenger) az éjjeli vonattal megérkezett s így az előadások kedden és szerdán 7 és 9 órai kezdettel lesznek megtartva.

* Ha esodát akar látni, nézze meg kirakatunkban az árakat! A dinár emelkedése folytán harisnyák, kötött- és szövött-árak, rövidárak mélyen leszállított árban. Klein Jenő lerakata Ladoslav Trebitsnél, Vel. Beeskerek, Alekszandrova (Fő) u. 12.

* Speciál írógépjavitó műhely: Hirsch Aladár — vigyázat! — a Dungsverszki-sörgyár főbejáratával szemben. Írógépek jókarban tartását elvállalja. Telefon 86.

* Nikkelezni, galvanizálni Krausznál Veliki Beeskerek. Telefon 329

Dr. Pesic Aron

orvosi laboratóriuma

(Velikibeeskerek, Nemanjina-u. 18.)

Wassermann szerinti vérvizsgálat mellett minden az orvosi praxisban előforduló klinikai, kémiai és mikroszkopi vizsgálatokat végez. Nevezetesen:

Köpet (tuberkulózis bacillussokra). Gyomortartalom. Vizelet. Bélsár. Húgy- és ivarszervek váladéka (tripper, syphilis). Vér (vérszegénység, malária) stb.

Barátokból — ellenfelek.

Egy korcsmat mulatozás véres epilógusa.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, okt. 14.

Véres esemény színhelye volt vasárnap este a szomszédos Muzslya község. Egy nagyobb társaság összeveszett a községbeli aranyifjúság egyik tagjával és kilenc kézzurással életveszélyesen megsebesítette. A súlyos kimeneteli verekezés előzményeiről a következőket tudtuk meg:

Lózsai József 18 éves napszámoslegény a Simonyi-féle vendéglőben egy nagyobb társasággal iddógált. Hosszabb ott tartózkodás után kissé felmelegedett a hangulat és a csendes borozgatásból csakhamar mulatozás lett. Minden jónak vége szokott szakadni, a vig barátkozás, no meg a mulatás sem tartott soká. Az előrehaladott idő távozásra készítette a mámoros fiatalokat, akik a számla kiegyenlítése után el is hagyták a vendéglőt. Kifelé menet, nem tudni még mily módon, összeveszték az ivótársak és barátság ide, barátság oda, megtámadták az ellenfelet vált barátot. Előbb az utcán folyt a veszekedés, majd belökték Lózsait a vendéglő udvarába, ahol zavartalanul folytatótt a leszámolás. A legények, számszerint öten, alapos munkát végeztek, mert Lózsait kilenc sebből vérezve, erőteljesen hagyták a színhelyen. Mind a kilenc sérülését a hátán kapta s egyik-másik sérülése életveszélyesen súlyos.

A súlyoson összeszurkált legényt még az éjjel behozták Beeskerekre, ahol a közkórház sebészeti osztályán helyezték el. Bár sebesülései életveszélyesek, mégis biznak felgyógyulásában.

A muzslyai verekezés ügyében röviddel az eset után megindult a nyomozás. A becskereki esendörjárőr mind az öt gyanúsítottat, névsze-

rint Márton Istvánt, Márton Ferencet, Hódi Andrást, Hallai Simont és Bartos Andrást őrizetbe vette. Kihallgatásuk folyamatban van.

Mikor lép életbe a téli menetrend.

Új vonatpárt terveznek Szubotica-Beeskerek között.

Beeskerek, okt. 14.

A zágrebi és egyes vajdasági lapok is, a napokban azt a hírt közölték, hogy életbelépett az új vasuti menetrend, amely gyökeres változásokat vezetett be az eddigi vonatjáratokban.

Illetékes helyen érdeklődtünk az új menetrend ügyében s azt a határozott választ kaptuk, hogy ezidőig nem történt erre nézve semmiféle intézkedés. Jelenleg még az ugynevezett nyári menetrend van érvényben s annak rendelkezései a mérvadók. Az új, téli menetrend a közlekedésügyi minisztérium előtt fekszik, a tervezet azonban nem tartalmaz lényegesebb eltérést és mindössze kisebb változtatásokat ír elő.

Értesülésünk szerint, tervbe van véve Szubotica felé egy új személyvonatpár, amely este indulna Beeskerekre és a déli órákban indulna Szubotica felé. A vonatpár beállításával lényegesen javulna a két város közötti közlekedés.

Változtat-e a közlekedésügyi minisztérium az előterjesztett javaslatokon, ma még nem tudni s így még teljesen bizonytalan a téli menetrend sorsa. Annyit már kétségtelenül meg lehet állapítani, hogy az életbeléptetéséről szóló hírek koraiaknak bizonyultak.

A magyar politikából.

Budapest, okt. 13.

Bethlen miniszterelnök ma jelentést tett a kormányzónak a politikai helyzetről, amely Nagyatádi lemondása folytán előállott.

A kormányzó holnap délután Nagyatádit fogja kihallgatáson fogadni. Hir szerint Bethlen mai audienciáján szóba kerültek a kiscsillag követelése.

A nemzetgyűlés legközelebbi ülésén Szilágyi interpellál a tőzsdei helyzetért, amely a szalámi-botrányból fejlődött ki.

Ezt használja minden háziasszony.

SPORT

Budapest. Elsősztályu football-eredmények:
 MTK—UTE 1:0 (1:0).
 FTC—Törekvés 1:1 (1:1).
 Vasas—VAC 2:2 (1:2).
 KAC—BEAC 2:0 (1:0).
 Zugló—BTC 1:0 (0:0).
 III. kerület—NSC 2:0 (0:0).
Másodosztályu eredmények:
 ETC—BAK 1:0.
 FTC—33 FC 2:1.
 MAC—KTC 1:1.
 Husos—Fővárosi TK 6:2.
 Postás—UMTE 3:1.
 Ékszerész—KAOE 2:1.
 EMTK—UTSE 2:0.

TÖZSDE

Október 13.
 Beograd. (Zárlat.) London 310-50,
 Páris 362-80, Newyork 69-20, Genf
 132-50, Szaloniki 124, Milánó 302-75,
 Prága 205-70, Wien 0098, Bukarest
 3750, Budapest 009, Bruxelles 335.
 Zürich. (Zárlat.) Berlin 124, Buda-
 pest 67 és fél, Milánó 2277 és fél,
 Newyork 521, Wien 7340, Varsó —,
 Szófia 380, Beograd 745, Bukarest —,
 London 2340, Páris 2730.
 Budapest. (Zárlat.) Beograd 1099—
 1105, dinár 1079—1100, Bukarest 411—
 419, London 345—347000, Milánó 3354
 —3374, Newyork 76840—77240, Páris
 4019—4049, Prága 2280—2292, Bécs
 10820—10890.

Felelős szerkesztő távol, a szerkesztésért felel
JUHÁSZ FERENC.

Meghívó évi gyűlésre.

A szállodások, kávéosok és vendéglősök velikibecskereki egyesülete f. évi okt. hó 27-én d. u. 2 orakor tartja

évi gyűlését

a „Beograd”-kávéház nagytermében a következő napirenddel:
 1. Jelentés az elmúlt évi működéséről és a múlt évi számadás előterjesztése.
 2. A felmentvény megadása a régi igazgatóságnak és új igazgatóság választása.
 3. Esetleges indítványok.
 Felkéretnek úgy a tagok, mint a nemtagok, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Szvetozár Kirtyanszki
 egyleti elnök

Szállítok 20 kg on felül

elsőrendű tisztított

DIÓT

utánvétell.

IVAN POGORELC
 diókereskedése LJUBLJANA,
 Pogačarjev trg (Szióvenija).

Szállítmányozási és bizományi vállalat

(ŽARKO GRUJIN)

Velikibecskerek. Obiliteva (Zápolya) u. 1. (a volt fogház épületében)

Vállalja úgy helyben, mint vidéken az összes szállítási munkálatok legpontosabb lebonyolítását. Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközöl.

Érettségizett keresztény
háztanítót keresek

két fiához, IV. és VI. gimnázium tanítására. **Dr DRAXLER BRUNO**
 földbirtokos, Velikakikinda.

Ártézi és mélykut furást vállalunk 600 méter mélységig
Neukomm Bálint Fiai Gépgyár,
 1807 Vrsac. Telefon 54.

Zseljeznicski red (Német vegsor) 13—15. szám alatti
lakóház eladó

azonnal beköltözhető lakással, 800 -öles kerttel, kedvező fizetési feltételek mellett.

Kanitz és Leipniker, Milefityeva (Temesvári) utca 43.

KARBID

ismét raktáron van, úgy 50 kg, mint 100 kg-os hordókban, kis és nagyobb darabos

Özv. Guttman Jakob és Fiai
 Velikibecskerek, Zsitni trg.

Megvételre kerestetik négykerékű kiskocsi

(szamárfogatnak).

Vlajnić és Todorović, V. Becskerek.

Megérkeztek a legkülönbözőbb fajtájú

HELLER-féle

csokoládé cukorkák

Vlajnić és Todorović, V. Becskerek.

Társul ajánlkozik

egészséges velikibecskereki vállalatához vagy üzlethez 100—150 ezer dinárral fiatal kereskedő. Ajánlatokat Bega-hirdető továbbít

Elköltözködés folytán eladó:

egy tisztí nyereg, istállóholmik, lovas- és vadászsizmák, köpenyek, szekérenyek, mosdó, ágyak, furdókád, lámpák, teknők, dézsák és egyéb háztartási dolgok

Megtekinthető folyó hó 17-ig Gundulityeva (Toldy Ferenc) utca 8. szám alatt.

Vizslakutya

eladó. Egy kitünően idomított két éves barna, szép, német faj, kan vizsla vadászkutya eladó. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Telefonszám 21. Alapított 1846.

Pleitz

Fer. Pál Könyvnyomdája
 Veliki Bečkerak, Obiliteva (Zápolya) u. 7. sz.

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Bečkerak.

Kiadja Pleitz Fer. Pál.